

Список використаних джерел:

1. Белова І., Мушеник І.М. Інформаційно-аналітичне забезпечення дослідження ринку логістичних послуг. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2021. Випуск 1-2. С. 7-23.
2. Івахненко С.В. Упровадження програмного забезпечення обліку і контролю. *Бухгалтерський облік і аудит: Науково-практичний журнал*. 2007. № 2. С. 56-62.
3. Клименко О. В. Інформаційні системи і технології в обліку: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2008. 320 с.
4. Шквір В.Д. Інформаційні системи і технології в обліку: Навч. посібник / В.Д. Шквір, А.Г. Загородній, О.С. Височан / К.: Знання, 2007. 439 с.

Олександр БУРЛАКОВ,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку,
оподаткування та технологій електронного бізнесу,
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,

Христина ПШАК,

здобувач вищої освіти ОС «Магістр»
спеціальності «Облік і оподаткування»,
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,
Україна

ОБЛІК ТА АУДИТ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІТ-ТЕХНОЛОГІЙ

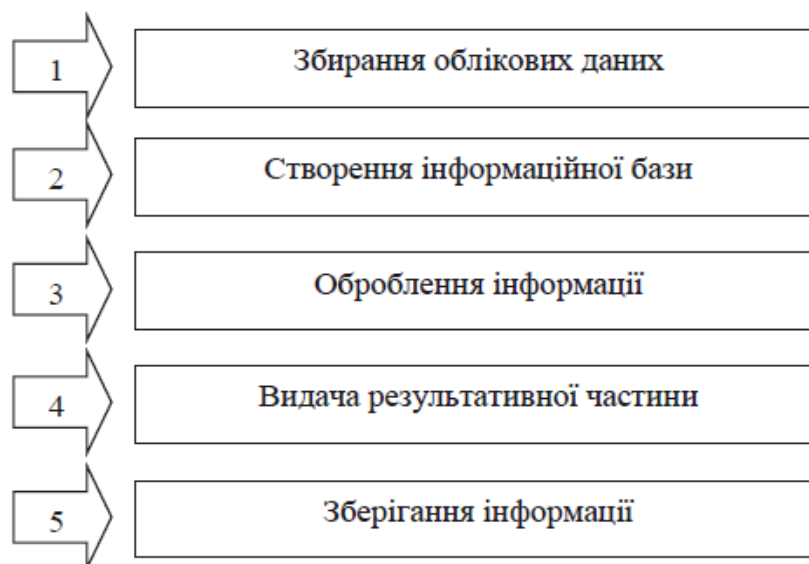
В сучасних умовах розвитку інформатизації суспільства будь-яке управлінське рішення ґрунтується на інформації, тому жодна система управління не може функціонувати без неї. В свою чергу, формування ефективної інформаційної системи підприємства ґрунтується на використанні технічних засобів автоматизованої обробки текстової і цифрової інформації про активи підприємства, тому у сучасному економічному середовищі (якому притаманні нестабільність, турбулентність, динамічність і, як наслідок, кризовість), з одного боку, та зростаючий ступень інформатизації суспільства,

рівнів комунікацій у всіх сферах економіки – з іншого, набуває все більшої значущості в системі управління підприємством саме управління необоротними активами як інструменту інноваційного розвитку компанії .

Отже, дослідження особливостей обліку та аудиту нематеріальних активів із застосування ІТ-технологій є безперечно актуальним напрямом.

Автоматизована форма бухгалтерського обліку реалізується за допомогою програмних алгоритмів, які формують як вигляд реєстрів, так і послідовність облікових записів. Отже, особливістю комп'ютерних форм бухгалтерського обліку є те, що вони не існують без конкретної комп'ютерної програми [1].

Однією із переваг використання автоматизованої форми обліку є можливість налаштування програмного інструменту під вимоги та потреби підприємства. Так, у процесі здійснення діяльності встановлюється не лише можливість доступу користувача до програми, а й рівень його функціональних можливостей. Автоматизований облік як послідовний процес отримання, узагальнення та зберігання облікової інформації можна представити таким алгоритмом (рис. 1).

Рис. 1. Алгоритм формування інформаційної системи бухгалтерського обліку

Комп'ютеризацію облікового процесу можна поділити на три етапи [3]:

Перший етап – передбачає збір та реєстрацію первинних даних для подальшого їх опрацювання. Для цього передбачено і створено АРМ у кожному

структурному підрозділі підприємства, не тільки в бухгалтерії, а й на складі, у цеху. Для економії часу, крім комп'ютерів, використовуються також планшети, сканери, касові апарати та ін.

Другий етап включає діяльність по формуванню журналу господарських операцій, синтетичних та аналітичних рахунків, довідників аналітичних об'єктів тощо.

На третьому етапі відбувається отримання результатів за запитом користувача у формі реєстрів синтетичного обліку, аналітичних таблиць, довідок із бухгалтерських рахунків за звітний період.

Отже, комп'ютеризація бухгалтерського обліку суттєво змінює організацію облікового процесу завдяки використанню електронних носіїв первинної інформації, створенню електронних первинних документів і автоматичному складанню первинних документів.

Ринок інформаційних систем репрезентований великою кількістю бухгалтерських програм. Кожне підприємство вибирає певний програмний продукт відповідно до власної структури та особливостей господарської діяльності.

Для того щоб не помилитися у виборі програми, необхідно зробити порівняльний аналіз тих, які є на ринку [4].

Комп'ютерні інформаційні системи аудиту – це середовище комп'ютерних прикладних програм, тісно взаємопов'язаних між обліком, аудитом та управлінням, за умови використання комп'ютера будь-якого типу або розміру в процесі оброблення суб'єктом господарювання фінансової інформації, суттєвої для аудиторської перевірки, незалежно від того, використовується програмний продукт або комп'ютер останнім чи третьою стороною (аудитором).

Комп'ютеризація впливає на організацію фінансового обліку, управлінського обліку, аудиту, а також на методику і техніку внутрішньогосподарського контролю на підприємстві. Відповідно, система електронної обробки даних може суттєво впливати на процедури, які використовують аудитори під час вивчення й оцінки системи обліку і

внутрішнього контролю, а також на зміст, час проведення та обсяг аудиторських процедур. Таким чином, методика аудиту з використанням комп'ютерів – це сукупність аудиторських комп'ютерних програм, за допомогою яких відбувається вивчення й оцінка об'єктів дослідження. Під час проведення аудиту аудитор може використовувати комп'ютер як у процесі бухгалтерського обліку вручну, так і під час автоматизації обліку.

Отже, переваги застосування комп'ютерної техніки під час проведення обліку й аудиту нематеріальних активів полягають у:

- зменшенні обсягу даних, що обробляються вручну;
- економії часу на виконання одноманітних прийомів порівняння фактичних даних з обліковими;
- зменшенні ризику появи арифметичних помилок, порушених під час відображення даних в облікових регістрах;
- перевірці тотожності чи взаємної ув'язки показників різних форм звітності в автоматичному порядку;
- компактному зберіганні і багаторазовому використанні даних бухгалтерського обліку.

Таким чином, впровадження автоматизованих програмних продуктів та впровадження ERP-систем забезпечить підвищення конкурентоспроможності та прибутковості, дасть змогу збільшити темпи розвитку підприємства шляхом залучення інвестицій та створити єдиний інформаційний простір, що в подальшому підвищить ефективність діяльності підприємства у цілому.

Список використаних джерел

5. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку : навчальний посібник ; 3-є вид., випр. і доп. Київ : Знання, 2006. 350 с.

6. Бурлаков О.С. Вдосконалення ефективності управління підприємством шляхом впровадження інформаційних систем / О. С. Бурлаков, І. М. Мушеник // Інформаційні технології і автоматизація – 2021 : матеріали

XIV Міжнар. наук.-практ. конф., Одеса, 21–22 жовт. 2021 р. / Одес. нац. акад. харч. технологій ; орг. ком.: Б. В. Єгоров (голова) та ін. Одеса, 2021. С. 135–137.
Бібліогр.: 5 назв.

7. Кундря-Висоцька О.П., Москаленко О.В., Сулима О.М. Організація бухгалтерського обліку : навчальний посібник. Київ : УБС НБУ, 2015. 336 с.

8. Синявіна Ю.В. Аналіз українського ринку інформаційних систем бухгалтерського обліку. *Економічний аналіз*. 2015. Т. 21. № 2. С. 305–308.

9. Овчарик Р.Ю. Аудит на базі комп'ютерних програм: продуктивність, рентабельність та тенденції розвитку. *Інтернаука. Серія «Економічні науки»*. 2017. № 1. С. 68–72.

Іван СВИНОУС,
доктор економічних наук, професор кафедри обліку і оподаткування,
Олеся ГАВРИК,
кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування,
Білоцерківський національний аграрний університет,
Україна

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ, ЯК ОБ'ЄКТА ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ

Відомо, що під капіталом по факторах виробництва розуміють фізичний капітал або виробничі фонди, які називають капітальними благами. До капітальних благ відносять житлові будинки, виробничі споруди, машини, обладнання, інфраструктуру тощо. Розуміння капіталу в науковій економічній літературі зазнало значної трансформації з часів А. Сміта та й більш ранніх уявлень вчених-економістів минулого.

На сьогодні капітал прийнято розглядати в широкому сенсі, а не тільки як блага, перераховані вище, тобто як цінність, як потік доходу. Цей підхід до дефініції пов'язаний, передусім, з такими американськими економістами, як І. Фішер та Д. Дьюї. З цієї точки зору капіталом можна вважати і землю, оскільки вона забезпечує потік доходів у вигляді земельної ренти або орендної плати. Не